

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/204/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217202830
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2217202830.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Daša Kontríková, v právnej veci žalobkyne: JUDr. D. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. F. C. XXXX/XX, V. F., proti žalovanému: Student Agency k.s., IČO: 25 317 075, Nám. Svobody 86/17, 602 00 Brno, zastúpený: JUDr. Zdeněk Hrouzek, advokátska kancelária so sídlom ul. Pražákova 1008/69, budova AZ TOWER, 639 00 Brno, o zaplatenie 294,- eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 7C/11/2017-65 zo dňa 17. mája 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa vo veci samej m e n í tak, že žaloba sa z a m i e t a .

II. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v časti náhrady trov konania m e n í tak, že žalovanému sa voči žalobkyni priznáva právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

III. Žalovanému sa voči žalobkyni priznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 294 eur a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd rozsudok po právnej stránke odôvodnil aplikáciou § 488, § 489, § 420 ods. 1 a 3 z. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“). Vecne argumentoval tým, že je nepochybné, že zmluvné strany založili občianskoprávny vzťah, a podľa ust. § 52 a nasl. OZ ide o spotrebiteľský vzťah, nakoľko žalovaný konal pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. /§ 52 ods. 3 OZ/.

3. Nemožno akceptovať obranu žalovaného, že podľa VOP sa právne vzťahy medzi SA a klientmi riadia právom Českej republiky a preto rozhodné právo pre daný zmluvný záväzkový vzťah je právo Českej republiky.

4. Podľa bodu 13 Preambuly a čl. 16 Nariadenia Rady /ES/ č 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkonu rozsudkov v občianskoprávných a obchodných veciach, vo veciach poistenia, spotrebiteľských zmlúv a individuálnych pracovných zmlúv sa určuje príslušnosť podľa bydliska tzv. „slabšej strany“.

5. Pri uzatváraní zmluvy, ako aj pri predložení faktúry boli zaslané žalobkyni Všeobecné obchodné podmienky obchodnej spoločnosti STUDENT AGENCY s.r.o. Podľa bodu 1.3. VOP všetky prípadné spory medzi spoločnosťou SA a klientom budú riešené všeobecným súdom SR alebo subjektom alternatívneho riešenia sporov v SR. Z vyššie uvedených určení je nepochybné, že právomoc aj príslušnosť v danej veci majú slovenské súdy. V prejednávanej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu a žalobkyňa je slabšou stranou, ktorá má bydlisko v obvode súdu Dunajská Streda, preto je preukázaná príslušnosť tunajšieho súdu.

6. Uviedol, že obrana nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného je tiež účelová, nakoľko žalobkyňa bola vo zmluvnom vzťahu výlučne so žalovaným, ktorý mal sprostredkovať ubytovanie za dohodnutých podmienok. Žalovaný nepreukázal, že by žalobkyňa s iným subjektom uzatvárala zmluvu o ubytovaní.

7. Na základe zmluvy uzavretej medzi stranami konania je pasívna legitímácia žalovaného preukázaná. Žalovaný nepreukázal, že by žalobkyni bolo zabezpečené adekvátne náhradné ubytovanie. Ubytovanie v internáte jazykovej školy nie je adekvátne ubytovaniu podľa objednávky, podľa ktorej mal žalovaný zabezpečiť ubytovanie v hosťiteľskej rodine v jednolôžkovej izbe s polpenziou a privátnou kúpeľňou.

8. Žalobkyňa žiadala náhradu za ubytovanie, ktoré si zabezpečila sama v hoteli iba za obdobie od 6.12.2016 do 18.12.2016, keď rešpektovala ústny prísľub jazykovej školy, že od 19.12.2016 do 14.1.2017 so sťahovaním dvakrát bude zabezpečené vhodné ubytovanie podľa objednávky.

9. Nepochybné bolo v konaní preukázané, že žalovaný nedodržaním zmluvy spôsobil žalobkyni škodu vo výške 294 eur. Žalobkyňa v konaní preukázala dôvodnosť žaloby, svoje tvrdenia podložila listinnými dôkazmi, preto súd žalobe priznal úspech. Nakoľko žalobca mal v konaní plný úspech súd mu priznal náhradu trov konania v pomere 100 %.

10. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáha náhrady škody vo výške 294,- eur, ktorá vznikla tým, že si žalobkyňa podľa svojich tvrdení musela zabezpečiť hotel, keď jej jazyková škola nedokázala zabezpečiť vhodné ubytovanie podľa zmluvných podmienok. Žalobkyňa uzavrela so žalovaným ako sprostredkovateľom Zmluvu o sprostredkovaní študijného pobytu v zahraničí, ktorou sa žalovaná zaviazala menom záujemcu a na jeho účet obstaráť záujemcovi za odmenu uzavretie zmluvy o študijnom pobyte a zabezpečiť študijný pobyt špecifikovaný v zálohovej faktúre č. 252600454 a záujemca sa zaväzuje sprostredkovateľovi uhradiť odmenu. Študijný pobyt mal prebiehať v Juhoafrickej republike v trvaní od 4.12.2016 do 15.1.2017.

11. Je možné sa stotožniť s názorom súdu ohľadne príslušnosti slovenských súdov, avšak podľa pravidiel Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 o príslušnosti a uznávaní a výkonu súdnych rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach, čl. 17.

12. Čo sa týka rozhodného práva, nesúhlasí s tým, že rozhodným právom je právo Slovenskej republiky, keď súd prvého stupňa tento záver ani nijak neodôvodňuje a len odkazuje na obchodné podmienky spoločnosti STUDENT AGENCY s.r.o. (slovenská spoločnosť). Žalobkyňa však uzavrela zmluvný vzťah so spoločnosťou STUDENT AGENCY k.s. (česká spoločnosť) a pre tento zmluvný vzťah taktiež platia obchodné podmienky tejto českej spoločnosti, nie iné obchodné podmienky spoločnosti slovenskej. Vo VOP žalovanej je v čl. 1.2. uvedené, že sa právne vzťahy medzi SA a klientmi riadia právom Českej republiky. Ak žalobkyňa uvádzala, že jej boli žalovaným predané VOP STUDENT AGENCY s.r.o., toto v konaní nebolo vôbec preukázané a žalobkyňa toto tvrdenie prevzala od žalobkyni bez akéhokoľvek dokazovania tejto skutočnosti. Dané VOP slovenskej spoločnosti STUDENT AGENCY s.r.o. sú však dostupné na webových stránkach a žalobkyňa si ich jednoducho mohla z týchto stránok vytlačiť. Podstatné však je, že v samotnej Zmluve o sprostredkovaní študijného pobytu v zahraničí je v záhlaví uvedené, že je uzavretá podľa ustanovení § 2445 a nasl. zákona č. 89/2012 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení, čo je však český občiansky zákonník, nie slovenský. Taktiež je v zmluve v čl. V. odkázané práve na VOP žalovanej a uvedená webová stránka N. (nie N.), kde sú VOP žalovanej dostupné. Podpisom zmluvy žalobkyňa potvrdila, že sa s VOP žalovanej zoznámila a že s nimi súhlasí. Rozhodné právo sa určuje v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008, o práve rozhodnom pre zmluvné záväzkové vzťahy (Rim I), ktorý taktiež obsahuje v čl. 6 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Jeho odst. 4 uvádza, že sa odstavce 1 a 2 (ktoré určujú rozhodné právo

podľa obvyklého bydliska spotrebiteľa) nepoužijú pre zmluvy o poskytovanie služieb, ak majú byť služby spotrebiteľovi poskytnuté výlučne v krajine odlišnej od krajiny jeho obvyklého bydliska. Služby mali byť poskytnuté práve v krajine odlišnej od krajiny obvyklého bydliska, a to v Juhoafrickej republike. S ohľadom na dané je platná voľba práva oboch zmluvných strán uvedená ako v Zmluve o sprostredkovaní študijného pobytu, tak vo VOP žalovanej. Rozhodným právom je tak právo Českej republiky s použitím českého občianskeho zákonníka (zákon č. 89/2012 Sb.).

13. Žalovaná vystupuje v zmluvnom vzťahu medzi žalobkyňou a partnerskou jazykovou školou len ako sprostredkovateľ, ako vyplýva i zo Zmluvy o sprostredkovaní zahraničného pobytu. Pokiaľ súd prvej inštancie uvádza, že žalobkyňa nebola v zmluvnom vzťahu s jazykovou školou, najskôr opomenul taktiež možnosť uzatvárania konkludentných zmlúv, ktoré vyplývajú z toho, že žalovaná odišla na študijný pobyt, kde jej práve partnerská jazyková škola zariaďovala ubytovanie v hosťiteľskej rodine, príp. inde po zistení problémov, zabezpečovala jazykový kurz a ďalšie veci. Žalovaná túto zmluvu len sprostredkovala a nemôže tak byť zodpovedná za akékoľvek pochybenie tejto jazykovej školy. Na strane žalovanej tak absentuje pasívna vecná legitímácia, preto nebolo ani v ich silách ovplyvniť podmienky, ktoré jazyková škola žalobkyňi vytvorila či ako so žalobkyňou ďalej riešila vzniknuté komplikácie. To, že žalobkyňa bola v zmluvnom vzťahu s partnerskou školou, ktorá je zodpovedná za zmluvné podmienky dokazuje i skutočnosť, že to bola práve partnerská škola, ktorá čiastku za ubytovanie vrátila žalobkyňi priamo, čo sama žalobkyňa uviedla. Pokiaľ má teda žalobkyňa záujem domáhať sa náhrady škody za zaplatené ubytovanie v hoteli, je nutné tak robiť priamo u organizátora jazykového pobytu, ktorý je jediný oprávnený rozhodovať o vybavení reklamácie.

14. Rovnako tak sprostredkovateľský vzťah vyplýva i z VOP žalovanej:

15. Podľa čl. 6.1. VOP žalovanej: "SA nabízí klientům možnost zprostředkování studijního pobytu v zahraničí ("pobyt") pořádaného pořadatelem dle výběru klienta jménem a na účet klienta na základe smlouvy o zprostředkování,"

16. Rovnako tak z VOP žalovanej čl. 6.2.á, že: "Klient bere na vědomí, že SA není pořadatelem pobytu a z tohoto důvodu neodpovídá za řádné a včasné uskutečnění pobytu ani za způsobení úrazu, onemocnění, ztrátu ani poškození věcí či jiného majetku klienta v souvislosti s pobytem."

17. Podľa čl. 6.16.: "Klient bere na vědomí, že v případě, že se jím vybraný konkrétní pobyt nenaplní, může mu pořadatel pobytu změnit typ pobytu za adekvátní náhradu. Pokud je klientovi poskytnuta adekvátní náhrada pobytu, nemá nárok na odstoupení od smlouvy o zprostředkování, vrácení ceny pobytu ani její části."

18. Ďalej podľa čl. 6.24.: "V případě zjištění vad pobytu oproti smlouvě nebo tem to VOP má klient právo uplatnit reklamaci pobytu u pořadatele pobytu přímo nebo prostřednictvím SA, a to v průběhu pobytu. Klient má právo na sjednání nápravy, a pokud to není možné, na přiměřenou slevu z ceny pobytu. Výši slevy stanoví pořadatel pobytu ve spolupráci s SA. Pokud klient reklamaci neuplatní v průběhu pobytu, má se za to, že pobyt nevykazoval žádné vady. Klient bere na vědomí, že po skončení pobytu jsou jakékoli výhrady klienta k pobytu nebo doplňkovým službám bezpředmětné. Reklamaci týkající se dopravy při zpáteční cestě po skončení pobytu může klient uplatnit v souladu s obchodními podmínkami příslušného dopravce, jinak bez zbytečného odkladu, nejpozději do šesti měsíců po ukončení dopravy."

19. V rámci daného jazykového pobytu bolo žalobkyňi poskytnuté usporiadujúcou jazykovou školou ubytovanie v hosťiteľskej rodine, ktoré však podľa následných informácií nezodpovedalo požadovaným štandardom. Žalobkyňa daný stav reklamovala u jazykovej školy, pričom s vybavením reklamácie ohľadne ubytovania bola žalobkyňa nespokojná, a to z dôvodov nezabezpečení ubytovania podľa objednávky (jednolôžková izba), keď musela žalobkyňa stráviť dva dny na internáte v škole v izbe s ďalšou študentkou. Jazyková škola však žalobkyňi navrhla ubytovanie v novej hosťiteľskej rodine, ktoré by nebolo ihneď k dispozícii, avšak ďalej ponúkla žalobkyňi riešenie ubytovania nasledovne (vyplýva z email u žalovanej zo dňa 30.1.2017):

- od 5/12 - 18/12 ubytovanie v jednolôžkovej izbe v hoteli (v tomto období bolo v rezidencii k dispozícii len viaclôžkové izby)
- od 18/12 - 7/1 jednolôžková izba v rezidencii s raňajkami
- od 7/1 - 14/1 jednolôžková izba v hoteli

20. Žalobkyňa však tieto varianty odmietla a sama sa rozhodla bez akejkoľvek dohody s jazykovou školou zabezpečiť si hotel, a to až do ukončenia pobytu. Jazyková škola žalobkyni vrátila cenu za ubytovanie vo výške 448,- eur za obdobie do 18.12.2016 a potom i cenu za ubytovanie do 15.1.2017. Teda na základe tejto reklamácie, kedy jazyková škola mohla zabezpečiť ubytovanie podľa vyššie uvedeného len so sťahovaním bola tato ujma žalobkyni kompenzovaná práve vrátenou cenou za ubytovanie. Žalovaná teda urobila všetko preto, aby urobila nápravu a vyhovelá podmienkam žalobkyne. Žalobkyňa sa však sama bez pomoci jazykovej školy rozhodla zabezpečiť si hotel. Žalovaná však má zato, že nemôžu byť naplnené predpoklady zodpovednosti za škodu, keď v prípade využitia ponúknutých riešení zo strany jazykovej školy by žiadna škoda nevznikla. Skutočnosť, že by sťahovanie nebolo tak pohodlné ako keby bola žalobkyňa na jednom mieste, bola kompenzovaná práve plným vrátením ceny za ubytovanie.

21. Každý poškodený je pri vzniku škody povinný počínať si dostatočne obozretne, aby zabránil či obmedzil možný vznik škody na zdraví či majetku. Pokiaľ žalobkyňa nechcela využiť poskytnuté náhrady ubytovania v dvoj lôžkovej izbe s inou študentkou a nechcela využiť navrhované riešenie, kedy by sa musela viackrát sťahovať a mala záujem nechať sa ubytovať v hotely, mala si zvoliť taký hotel, ktorý by bol v adekvátnej cene, ktorú žalobkyňa zaplatila v rámci pobytu za ubytovanie v danom období. Inými slovami žalobkyňa si mala počínať tak, aby zamedzila vzniku väčšej škody, čo nenaplnila, pokiaľ si vybrala drahší hotel. Žalobkyňa mala dojednané a zaplatené ubytovanie v hodnote 448,- eur, pričom pokiaľ nevyužila ponúknutú náhradu zo strany jazykovej školy, mala si zvoliť hotel v rovnakej cenovej hladine. Rovnako tak mohla žalobkyňa najskôr kontaktovať poriadateľskú školu o úmysle zabezpečenia hotela, pričom tato škola by žalobkyni doporučila hotel v podobnej cenovej kategórii alebo si mohla dohodnúť priaznivejšiu cenu ubytovania. O tomto úmysle však žalobkyňa školu neinformovala, hotel si zabezpečila sama a poriadateľská škola ani nemala možnosť vyjadriť sa k zvolenému hotelu a cene za ubytovanie. Poriadateľská škola tak už spôsobenú škodu uhradila vo výške 448,- eur, čo je i cena za adekvátnu náhradu za ubytovanie. Za vyššiu škodu, ktorá mala žalobkyni vzniknúť, už zodpovedá iba sama žalobkyňa, pretože výber hotela vo vyššej cenovej kategórii bolo len jej rozhodnutie.

22. Požadovaná náhrada škody sa skladá z čiastky za zaplatený hotel a z čiastky vo výške 35,- eur za úhradu storno poplatku za zmenu ubytovania. K tomuto poplatku však žalovaná uvádza, že náleží partnerskej škole a o jeho možnom vrátení či nevrátení rozhoduje len partnerská škola. Žalobkyňa však ani netvrdí a neoznačuje žiadny dôkaz k preukázaniu tvrdenia, že tento storno poplatok uhradila. Aj keď žalovaná tuto úhradu urobila spornú vo svojom vyjadrení, súd prvého stupňa sa dokazovaním tejto úhrady vôbec nezaoberal a teda nie je zrejmé, či žalobkyni skutočne tato škoda vznikla.

23. Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa trpí závažnými vadami, keď súd prebral len argumentáciu žalobkyne a nijako sa nevysporiadal s námietkami žalovanej, a to ako s ohľadom na rozhodné právo, neuhradený storno poplatok za zmenu ubytovania, tak aj ďalšími skutočnosťami, keď nebolo vykonané dokazovanie ohľadom toho, či bol hotel v adekvátnej cenovej hladine, či spôsobená škoda nebola spôsobená i zavinením samotnej žalobkyne, ak odmietla adekvátnu náhradu ubytovania. Taktiež podľa jeho názoru sa súd nijako nevysporiadal s argumentáciou žalovanej ohľadne nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, keď je žalovaný len sprostredkovateľom.

24. Žalovaná navrhuje, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 17.5.2018, č. j. 7C/11/2017-65, zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanej náhradu trov konania.

25. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že v podanom odvolaní žalovaná namieta tú skutočnosť, že nie je možné súhlasiť s tým, že rozhodným právom v danej právnej veci je právo Slovenskej republiky, keďže súd prvého stupňa tento záver nijak neodôvodnil. Súčasne poukazuje na to, že Všeobecné obchodné podmienky (ďalej len „VOP“) slovenskej spoločnosti STUDENT AGENCY, s.r.o, sú dostupné na webových stránkach a žalobkyňa si to jednoducho mohla vytlačiť.

26. Je prekvapujúca a zarážajúca takáto argumentácia žalovanej, ktorá za účelom „záchrany“ necelých 300,- eur je schopná sa dopracovať ku klamlivým tvrdeniam. Jazykový pobyt do Kapského Mesta (Cape Town) objednávala a vybavovala na Slovensku. Pri podpise zmluvy sa oboznámila s VOP pre Slovenskú republiku, ktoré jej boli doručené. Všetky zmluvy sa uzatvárajú so spoločnosťou STUDENT AGENCY k.s. a automaticky sa predkladajú klientom vybavujúcim pobyt resp. jazykový pobyt na území Slovenskej

republiky VOP platné pre Slovenskú republiku. Obdobný bol postup, keď u žalovanej ešte skôr riešila cestu na HAWAI, ako aj na BARBADOS. VOP, ktoré jej boli predložené, sa nachádzajú v súdnom spise.

27. Argumentácia žalovanej o nedostatku pasívnej legitímácie nemá žiadne opodstatnenie. V zmluvnom vzťahu bola jedine so žalovanou, ktorá sa zaviazala sprostredkovať a zabezpečiť ubytovanie v Kapskom Meste podľa jej požiadaviek. Tvrdenie žalovanej, že nárok na náhradu škody sa mal uplatniť proti jazykovej škole v Juhoafrickej republike je argumentáciou, ktorá opomína už základné znalosti práva.

28. Žalovaná opakovane rozpisuje, aké možnosti jej boli poskytnuté ohľadne ubytovania. Žalovaná uvádza nepodložené a neopodstatnené tvrdenia v rozpore s jednoznačnými dôkazmi. Na jej rozporuplné tvrdenia už poukázala v písomných podaniach, ako aj na súdnom pojednávaní.

29. Jazyková škola jej vrátila peniaze za ubytovanie práve z toho dôvodu, že jej nemohla zabezpečiť vhodné ubytovanie. Tvrdenie žalovanej, že si mala zvoliť hotel v rovnakej cenovej kategórii nasvedčuje tomu, že žalovaná vôbec nepozná podmienky, do ktorých sa v Kapskom Meste dostala, a to práve ich príčinám. Po dlhej ceste, nevyspatá musela zháňať ubytovanie. Stačí overiť cez internet, v akej cene sú hotely v decembri v Kapskom Meste, a aká je aj dostupnosť v čase, keď sa začína sezóna. Súčasne zdôrazňuje, že žalovaná v liste zo dňa 30.01.2017 sama potvrdila, že samotná jazyková škola mala problém so zabezpečením ubytovania.

30. Žalovaná považuje výber hotela vyššej kategórie za jej rozmar, pričom si objednala 3* hotel bez stravy, a v hostiteľskej rodine mala mať zabezpečenú polopenziu. To, že to nebol jej rozmar a poskytnuté ubytovanie nezodpovedalo základným štandardom potvrdila aj samotná jazyková škola a vyplýva to aj z korešpondencie žalovanej. Žalovaná sama vo svojom prípise zo dňa 6.2.2017 uviedla, že im bola poskytnutá video dokumentácia ubytovania a poskytnuté ubytovanie skutočne nebolo v rámci dojednaných štandardov. V predmetnom liste žalovaná taktiež uviedla, že hostiteľská rodina mala k dispozícii dve izby pre študentov, pričom izba, ktorú rodina jazykovej škole ukázala pri inšpekcii bola vyhovujúca, ale ubytovali ju v inej izbe. Taktiež bolo potvrdené, že jazyková škola s touto hostiteľskou rodinou ukončila spoluprácu pre nekorektné jednanie. Vrátená cena za neposkytnuté ubytovanie sa nemôže považovať za adekvátnu náhradu za ubytovanie, ako to tvrdí žalovaná. Pokiaľ sa vráti zaplatená suma za neposkytnutú službu, tým nie je nedoriešená adekvátna náhrada za ubytovanie.

31. K námietke žalovanej ohľadne priznania storno poplatku vo výške 35,- eur uvádza, že úhradu storno poplatku potvrdila žalovaná listom zo dňa 30.01.2017, z uvedeného dôvodu túto skutočnosť súd nemal dôvod na súdnom pojednávaní preverovať.

32. Opakovane zdôrazňuje, že si uplatnila nárok na náhradu škody a to doplatok za hotel len od 06.12.2016 do 18.12.2016. Termín do 18.12.2016 určila len z toho dôvodu, že mala ústny príslub od zástupcov jazykovej školy, že od 19.12.2016 do 14.01.2017 (so sťahovaním dvakrát) jej bude zabezpečené vhodné ubytovanie podľa objednávky. Ako už uviedla, spoliehala sa na ich slovo, že mali záujem jej poskytnúť vhodné ubytovanie od 19.12.2016 do 14.01.2017, z uvedeného dôvodu doplatok, ktorý za hotel zaplatila od 19.12.2016-14.01.2017

si ani neuplatnila. K samotnému prípadu sa podrobne vyjadrila v podanej žalobe, ako aj vo svojom vyjadrení k stanovisku žalovaného zo dňa 09.06.2017-7C/11/2017 a svoje tvrdenia dôkazmi preukázala. Navrhuje rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 17.05.2018, č. k. 7C/11/2017-65, ako vecne správny potvrdiť.

33. K vyjadreniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že žalobkyňa opakovane uvádza, že jej boli doručené VOP pre Slovenskú republiku, pokiaľ uvádza, že sa všetky zmluvy uzatvárajú Student Agency k. s., ale predkladajú sa klientom VOP platné pre Slovenskú republiku. Žalobkyňa však žiadnym dôkazom nepreukázala, že jej predložené VOP jej boli skutočne doručené zo strany žalovanej a teda, že si ich nevytlačila sama a nepriložila k zmluve. Žalovanej nie je známe, že by pri jednaní bolo napr. na VOP dané razítko žalovanej či Student Agency s. r. o., ktoré by dokladovalo originál.

34. Žalobkyňa ďalej uvádza, že bola v zmluvnom vzťahu iba so žalovanou. Zmluvou o sprostredkovaní sa sprostredkovateľ zaväzuje, že záujemcovi sprostredkuje uzavretie určitej zmluvy s treťou osobou - poskytovateľom služieb, keď v tomto konkrétnom prípade išlo o poriadajúcu jazykovú školu, ktorá mala zabezpečiť zahraničný študijný pobyt. Poriadateľská škola taktiež bola v mieste kontaktu so

žalobkyňou, žalobkyňa sa obracala priamo na ňu, reklamovala tu ubytovanie a taktiež od partnerskej školy požadovala vrátenie peňazí za ubytovanie, ktoré jej boli práve partnerskou jazykovou školou vrátené. Pokiaľ by žalobkyňa tvrdila, že je iba v zmluvnom vzťahu so žalovaným, potom nie je zrejme prečo sa stále obracala na partnerskú jazykovú školu, prečo u nej služby reklamovala a prečo práve od partnerskej školy požadovala odškodnenie. Je zrejme, že žalobkyňa si je vedomá uzavretia zmluvy s partnerskou jazykovou školou ohľadne poskytnutia zahraničného študijného pobytu. Preto je treba sa i s ostatnými nárokmi obrátiť na túto jazykovú školu, ktorá poriadala zahraničný študijný pobyt, keď žalovaná je iba sprostredkovateľom a sama svoju povinnosť sprostredkovať uzatvorenie zmluvy s poskytovateľom služieb o zabezpečení zahraničného študijného pobytu splnila.

35. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že jej zvolené ubytovanie bolo obvykle primeranej cene je povinná túto skutočnosť preukázať. Súd prvej inštancie opomenul zásadu civilného konania, kedy žalobkyňu ťaží bremeno tvrdenia a bremeno dôkazu. Žalobkyňa ani nepreukázala prečo neprijala ponuku na ubytovanie ponúknuté zo strany jazykovej školy. Je pravdou, že by sa musela viackrát sťahovať, avšak táto nepohodlnosť bola kompenzovaná vrátením peňazí za ubytovanie. Žalobkyňa by tak ubytovanie mala celkovo zdarma. Žalobkyňa si však vybrala hotel, čím ale spôsobila vznik vyšších nákladov na ubytovanie, ktoré teraz požaduje od žalovanej ako spôsobenú škodu, pričom však žalovaná žiadnu povinnosť neporušila.

36. Ohľadom storno poplatku vo výške 35 eur uvádza, že jeho úhradu potvrdila mailom zo dňa 30.1.2017, preto súd nemal dôvod túto skutočnosť preverovať. Súd však musí všetky tvrdené skutočnosti, ktoré sú medzi stranami sporné preukazovať. Nie je teda pravdou, že podľa tvrdenia žalobkyne sa súd takýmito dôkazmi nemusí zaoberať. V odkazovanom maily, zo dňa 30.1.2017 je iba uvedené, že „celkový poplatok za zrušenie ubytovania bol znížený z pôvodne požadovaných 478 eur na 35 eur (poplatok za zmenu ubytovania)“. Nie je tu žiadna zmienka o tom, že by bol tento storno poplatok už zaplatený, ale je tu iba informácia aký je tento poplatok a že bol znížený. Pokiaľ ho žalobkyňa uhradila mala predložiť doklad o jeho úhrade. Túto úhradu však žalobkyňa nepreukázala, nie je teda možné sa takéhoto poplatku po žalovanej domáhať.

37. V ostatnom žalovaná odkazuje na svoje odvolanie, na ktorom trvá a navrhuje odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanej prizná náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

38. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

39. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa si uplatnila nárok na zaplatenie sumy vo výške 294 eur titulom náhrady škody, pričom táto suma pozostáva zo sumy 35 eur ako storno poplatok za zrušenie ubytovania a sumy 259 eur ako doplatok za ubytovanie v hoteli v období od 05.12.2016 do 18.12.2016.

40. Vzhľadom k rozsahu odvolania zo strany žalovaného je predmetom prieskumu odvolacieho súdu posúdiť správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý žalobe v celom rozsahu vyhovel, nakoľko žalobný nárok považoval za dôvodný.

41. Žalovaný namietal nedostatok svojej pasívnej legitimácie, použitie rozhodného práva, ďalej tú skutočnosť, že žalobkyňa nekonala v súlade s ust. § 415 OZ, nepreukázala ani škodu vo výške 35 eur, ktorý si nárokovala v súvislosti so storno poplatkom a súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal s argumentáciou žalovaného.

42. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa a žalovaný uzatvorili Zmluvu č. 252600454 o sprostredkovaní študijného pobytu v zahraničí, pričom sprostredkovateľ sa zaviazal menom záujemcu a na jeho účet obstarat' záujemcovi za odmenu uzavretie zmluvy o študijnom pobyte a zabezpečiť študijný pobyt

špecifikovaný v zálohovej faktúre č. 252600454, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy a záujemca sa zaväzuje sprostredkovateľovi uhradiť odmenu.

43. Žalovaný v odvolaní namietal nesprávne použitie rozhodného práva. Z obsahu zmluvy č. 252600454 predloženej žalobkyňou vyplýva, že táto bola dňa 07.09.2016 uzatvorená podľa ust. § 2445 a nasl. zákona č. 89/2012 Zb. v platnom znení (OZ) so žalovanou, teda s označením Student Agency k.s., Nám. Svobody 86/17, Brno, avšak VOP predložené žalobkyňou uvádzajú, že ide o VOP spoločnosti STUDENT AGENCY, s.r.o., so sídlom v Bratislave. V bode 5 zmluvy, táto odkazuje na VOP, ktoré sú dostupné na N. a tieto tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Na základe uvedeného je nutné stotožniť sa s tvrdením žalovanej. Pokiaľ žalobkyňa nepreukázala svoje tvrdenie v tom, že všetky podklady boli vybavované na území Slovenskej republiky (ako tvrdí v žalobe) a že jej boli zo strany žalovanej predložené VOP, ktoré doložila do spisu, odvolací súd má za to, že v tomto štádiu konania na základe vykonaného dokazovania názor súdu prvej inštancie o aplikácii a rozhodnom práve SR nie je správny.

44. Ďalšou odvolacou námietkou bol nedostatok pasívnej legitímácie žalovaného a žalovaný poukazoval na to, že ubytovanie zabezpečovala škola, u tejto aj žalobkyňa reklamovala ubytovanie a táto jej aj vyplatila a vrátila cenu ubytovania vo výške 448 eur.

45. Zmluvný vzťah uzatvorila žalobkyňa so žalovaným a v zmysle čl. 6.24 VOP ako poukázal žalovaný (uvedené vyplýva aj z VOP predložených žalobkyňou) žalovaná má právo v prípade zistenia nedostatkov pobytu oproti zmluve alebo VOP uplatniť reklamáciu pobytu u organizátora pobytu priamo alebo prostredníctvom SA. Uvedené žalobkyňa i využila a reklamovala nedostatky pobytu priamo u organizátora. Pokiaľ však žalobkyňa má možnosť reklamovať nedostatky pobytu aj prostredníctvom SA, voči uvedenému subjektu si môže uplatniť aj náhradu škody, avšak musí preukázať, že túto škodu jej spôsobil uvedený subjekt.

46. Predmetom plnenia Zmluvy č. 252600454 podľa bodu I. je, že sprostredkovateľ sa zaväzuje menom záujemcu a na jeho účet obstaráť záujemcovi za odmenu uzavretie zmluvy o študijnom pobyte a zabezpečiť študijný pobyt špecifikovaný v zálohovej faktúre č. 252600454, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy a Záujemca sa zaväzuje sprostredkovateľovi uhradiť odmenu.

47. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením vecí (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP) je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil na správne zistený skutkový stav nesprávny právny predpis, alebo aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil, príp. vtedy, ak z preukázaných skutočností vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán.

48. Z vyššie uvedeného vyplýva, že povinnosťou žalovaného bolo sprostredkovať uzatvorenie zmluvy o študijnom pobyte a zabezpečiť študijný pobyt, pričom v zmysle čl. 6.24 VOP v prípade zistenia nedostatkov pobytu oproti zmluve alebo týmto VOP má klient právo uplatniť reklamáciu pobytu u organizátora pobytu priamo alebo prostredníctvom SA, z čoho možno vyvodiť správnosť záverov a odvolacej námietky žalovaného o nedostatku svojej pasívnej legitímácie. Žalovaný si svoju povinnosť v zmysle zmluvy o sprostredkovaní splnil, avšak v prípade nedostatku pobytu oproti zmluve za túto skutočnosť zodpovedá samotný organizátor, u ktorého žalobkyňa i reklamovala pobyt. Nakoľko žalobkyňa mala za to, že ponúknuté ubytovanie nespĺňa dohodnuté podmienky, mala síce možnosť túto skutočnosť reklamovať aj u žalovaného, avšak za jeho nedostatky zodpovedal priamo organizátor pobytu. Ako bolo uvedené, za tieto skutočnosti už samotný sprostredkovateľ nenesie zodpovednosť, preto pokiaľ žalobkyňa nenamietala porušenie povinností, ktoré vyplývali žalovanému priamo zo zmluvy, nemôže byť v tejto veci úspešná a záver súdu prvej inštancie o zodpovednosti žalovaného je nesprávny.

49. Aj keď už len táto skutočnosť bola sama o sebe dôvodom, pre ktorý nebolo možné priznať žalobkyni úspech, odvolací súd má za to, že i ďalšie odvolacie námietky žalovaného boli dôvodné.

50. Prevenčná povinnosť pri predchádzaní vzniku škôd znamená, že každý je povinný zachovávať taký stupeň pozornosti, ktorý je možné od neho vzhľadom na konkrétnu časovú a miestnu situáciu rozumne

požadovať a ktorý - objektívne posudzované - je spôsobilý zabrániť alebo aspoň čo najviac obmedziť riziko vznik škôd na živote, zdraví či majetku. (viď napr. 28 Cdo 1996/2010 (NS ČR)).

51. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

52. Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

53. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

54. Citované ustanovenie zakotvuje dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana konania, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana konania nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany konania za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech.

55. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Žalovaný (dlžník) nie je procesným subjektom, ktorého by sa vyššie spomenuté procesné povinnosti netýkali; pokiaľ sa chce v konaní úspešne brániť. Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22.9.2010, sp. zn. 3MCdo 6/2010). Otázku splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci.

56. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že žalobkyňa si hľadala sama ubytovanie potom, ako jej škola dohodnuté ubytovanie zabezpečiť nevedela, pričom podľa jej tvrdenia išlo o trojhviezdičkový hotel v cenovej kategórii, ktorý sa najviac približoval cene dohodnutého ubytovania. Aj keď uvedené tvrdenie žalobkyne môže byť pravdivé, ust. § 132 ods. 1 CSP zakotvuje dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Žalovaný vo svojich mailoch tvrdil, že žalobkyňa navštívila jazykovú školu počas vysokej sezóny, a bolo obtiažne nájsť hneď náhradné ubytovanie v hostiteľskej rodine s jedolôžkovou izbou a tiež tú skutočnosť, že jazyková škola ponúkla žalobkyni asistenciu s hľadaním vhodného hotela, ktoré žalobkyňa však odmietla. Nestačí teda iba tvrdiť tú skutočnosť, že išlo o trojhviezdičkový hotel, ktorý najbližšie zodpovedal cenovej relácii jej dohodnutého ubytovania, ale túto skutočnosť je potrebné i preukázať. Rovnako nestačí odkázať na internet v akej cenovej relácii sú hotely v decembri v Kapskom Meste, ale konkrétne listinnými dôkazmi túto skutočnosť i podložiť. Rovnako sa súd prvej inštancie nevysporiadal so storno poplatkom vo výške 35 eur. Z obsahu spisu nevyplýva, že by tento žalobkyňa už uhradila, nakoľko iba v takom prípade možno hovoriť o možnej škode, titulom ktorej si žalobkyňa svoj nárok uplatňuje. Na uvedené poukazoval žalovaný už vo svojom vyjadrení z 09.06.2017, a taktiež v replike zo dňa 15.12.2017, avšak súd prvej inštancie sa s uvedeným vôbec nevysporiadal.

57. Možno teda uzavrieť, že žalobkyňa nezvládla ani dôkazné bremeno preukázania vzniku škody, ktoré by bolo taktiež dôvodom pre zamietnutie žaloby.

58. Keďže s poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, odvolací súd po vyčerpaní relevantnej odvolacej argumentácie žalovaného rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

59. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 -A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

60. V súlade s § 396 ods. 2 CSP vznikla odvolaciemu súdu povinnosť rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. Vzhľadom na to, že žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP), odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP rozhodol, že žalovaný má voči žalobkyni právo na náhradu trov prvoinštančného konania v plnej výške.

61. Žalovaný má voči žalobkyni podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaný bol v odvolacom konaní vo veci samej v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov konania (aj odvolacieho) rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

62. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).